

Ekspluzija mode v Trstu

AITOR THROUP

ITS ARCADEMY: nov, unikaten muzej umetnosti v modi v Trstu

Piše: Aleš Čakš •
Foto: Aleš Čakš, arhiv ITS

ITS Arcademy – The Museum of Art in Fashion (Muzej umetnosti v modi) se je v Trstu odprl aprila letos. Gre za edini muzej te vrste v Italiji. Še pred leti je bil arhiv mednarodne modne in oblikovalske platforme ITS (International Talent Support), ki ga je prek Fundacije ITS ustanovila Barbara Franchin, v manjšem mansardnem stanovanju, danes pa se razprostira na 1400 kvadratnih metrih muzeja v središču Trsta.

Kurator prve razstave v novem muzeju je priznani francoski kustos in modni zgodovinar Olivier Saillard. Razstava 20 let evolucije sodobne mode bo na ogled do 4. februarja 2024.

ITS je lani slavil 20 let delovanja. Omenjena razstava je priložnost za raziskovanje zgodnjih stvaritev nekaterih najbolj nadarjenih oblikovalcev mode, dodatkov in nakita v zadnjih dveh desetletjih. Na ogled je skoraj sto

Pomenljiva statistika

Na modni platformi ITS, enem od najpomembnejših mednarodnih modnih tekmovanj, se je doslej nabralo 14.758 portfeljev, 1089 oblek, 163 modnih dodatkov, 118 kosov nakita in več kot 700 fotografskih projektov. In to je dediščina, ki se lahko, brez dvoma, kosa z zbirkami največjih svetovnih muzejev. Zanimivost: eden od portfeljev je na natečaj ITS prišel v betonski kocki, ki jo je bilo treba razdreti s kladivom, spet drug študent je svoj portfelj v Trst poslal v zaledeneli formi.

Vizija in pogum Barbare Franchin Ustanoviteljica Fundacije ITS Barbara Franchin se pred 21 leti ni prav dobro zavedala, v kaj se bo razrasla ta modna platforma, čeravno se je kmalu izkazalo, da je prava vizionarka. Na ITS Contest v Trstu se je doslej vsako leto zbralo več deset finalistov, ki so bili izmed več sto natečajnikov izbrani v sekcijah Moda, Nakit in Modni dodatki. Barbara Franchin je z ekipo modnih poznavalcev vselej prepoznala tiste oblikovalce, ki so obetali največ. Veliko njih danes vodi velike znamke: Demna Gvasalia je kreativni direktor pri Balenciagi, Matthieu Blazy pri Bottegi Veneti. Trst je ITS izstrelil v evropsko in svetovno modno orbito, četudi gre za modo, ki nakazuje prihodnost ter je nemalokrat precej futuristično in kompleksno zasnovana. Po navedbah Barbare Franchin je v projekt ITS Arcademy in ITS Contest vloženi milijone evrov, med glavnimi pokrovitelji so regija Furlanija - Julijska krajina, Zavarovalnica Generali in tržaška družba Illy, več pa je tudi manjših donatorjev. Natečaj ITS Contest 2023 z naslovom Born to Create (Rojeni za ustvarjanje) se je letos začel sredi maja, finalisti pa bodo izbrani novembra. Nagrade zmagovalcem bodo na posebnem modnem dogodku podeljene februarja ali marca 2024, ko bo v ITS Arcademy odprta nova modno-umetniška razstava, ki jo bo med drugimi vnovič kuriral Olivier Saillard.

oblačil, dodatkov, fotografij in ustvarjalnih projektov iz Italije, Velike Britanije, Kitajske, Koreje, Japonske ..., ki jih je izbral Olivier Saillard. Med izbranimi izdelki je tudi slovenski: za precej futuristične predmete za samokontemplacijo je slovenska oblikovalka Jana Zornik na ITS v Trstu leta 2016 prejela nagrado družbe Swatch. Oblikovalka dela in živi v Londonu.

Dvajset let evolucije sodobne mode je po navedbah njenega kustosa potovanja v zgodovino sodobne mode v zadnjih dveh desetletjih in vpogled v našo prihodnost. Otvoritvena razstava ITS Arcademy raziskuje zgodnji ustvarjalni genij nekaterih najbolj vznemirljivih oblikovalcev mode, dodatkov in nakita na mednarodnem prizorišču. Marsikateri od njih je zdaj navdse vidna svetovna modna osebnost, denimo Balenciagov Demna, Matthieu Blazy (Bottega Veneta) ali Richard Quinn, prejemnik nagrade pokojne kraljice Elizabete II. za oblikovanje.

Razstava je razdeljena v šest sklopov: ekspresionisti, neofuturisti, lirične abstrakcije, art brut, svobodna figuracija in avtoportret. Kot pravi kustos Olivier Saillard, je približno sto del razstavljenih v zanj »prvem muzeju mode, ki je v celoti posvečen najsodobnejšim oblikam in izrazom našega časa«.

PRIMER PORTFELJA

IZDELEK ZA SAMOKONTEMLACIJO MALA MARTA SLOVENSKE OBLIKOVALKE JANJE ZORNIK